

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 października 2014 roku numer (...) - Ko Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że A. W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 kwietnia 2014 roku jako pracownik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł..

Decyzja została wydana na podstawie art.83 ust.1 w zw. z art.6 ust.1 punkt 1, art.12 ust.1, art.13 punkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz.1442 ze zm.), art.22 w zw. z art.300 k.p., art.83§1 k.c.

W odwołaniu od powyższej decyzji płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wniosła o jej zmianę i przywrócenie ubezpieczonej do ubezpieczenia społecznego: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego od dnia 1 kwietnia 2014 roku i orzeczenie zapłaty zaległych świadczeń wraz z odsetkami.

W uzasadnieniu odwołania płatnik podał, iż A. W. posiada stosowne doświadczenie zawodowe do wykonywania czynności w zakresie księgowości, kadr i płac, pozyskiwania funduszy unijnych. Ze względu na stan zdrowia A. W. uruchomienie działalności spółki (...) będzie opóźnione, a klienci spółki zaczną z nią współpracować od 1 stycznia 2015 roku. W okresie nieobecności ubezpieczonej jej zadania przejął J. W..

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowana A. W. przyłączyła się do odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zarejestrowana w dniu 14 marca 2013 roku. Spółka ma siedzibę w Ł. przy ul. (...). Wszystkie 10 udziałów w spółce posiadała (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Przedmiotem działania spółki była pozostała działalność usługowa i opieka zdrowotna. (odpis KRS – k.22-23)

28 maja 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. sprzedała I. W. wszystkie 10 udziałów w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. (umowa – k.289-291 akt ZUS)

W dniu 9 maja 2014 roku spółka (...) podjęła uchwały o podziale kapitału zakładowego w wysokości 5.000 zł na 100 udziałów po 50 zł oraz o rozszerzeniu działalności m.in. na działalność rachunkowo – księgową i doradztwo podatkowe.

Wszystkie udziały objął I. W..

9 czerwca 2014 roku 1 udział w spółce nabył J. W.. (akt notarialny – k.221-235 akt ZUS, umowa – k.295-297 akt ZUS)

Prezesem zarządu spółki N. od 9 czerwca 2014 roku do 3 grudnia 2014 roku był I. W. – syn ubezpieczonej A. W.. (uchwała – k.21)

W okresie od kwietnia do lipca 2014 roku spółka (...) osiągnęła przychód w wysokości 11.540 zł i poniosła koszty w wysokości 15.113,82 zł. (zestawienie – k.347 akt ZUS)

Ubezpieczona A. W. odbyła studia wyższe na kierunku administracja, ukończyła kurs księgowości dla początkujących, kurs zatrudnienia i płac, pozyskiwania funduszy unijnych, rozliczania projektów unijnych. (kserokopia dyplomu – k.247, 249 akt ZUS, zaświadczenia – k.261-273)

Od 28 maja 2012 roku do 31 marca 2014 roku ubezpieczona była zatrudniona w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. przy ul. (...). (...) spółki (...) byli W. M. (teściowa ubezpieczonej) i I. W.. W. M. była prezesem zarządu spółka (...). W spółce zatrudniony był również J. W. – mąż ubezpieczonej.

Ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku specjalisty do spraw finansowych, za wynagrodzeniem 1.500 zł.

W okresie zatrudnienia ubezpieczona była niezdolna do pracy: od 21 września 2012 roku do 21 marca 2103 roku i od 26 kwietnia 2013 roku do 22 października 2013 roku.

Umowa o pracę została rozwiązana za porozumieniem stron. (umowa o pracę – k.112, świadectwo pracy – k.253-254 akt ZUS, zeznania świadka J. W. – k.183)

Właścicielem nieruchomości przy ul. (...) jest Fundacja (...). Spółka (...) wynajmowała od Fundacji (...) biuro składające się z jednego pomieszczenia z dostępem do łazienki z WC i kuchni, na podstawie umowy z dnia 1 kwietnia 2013 roku. Fundację (...) reprezentował pełnomocnik J. W..

1 kwietnia 2014 roku do umowy najmu został zawarty aneks, zgodnie z którym spółka (...) miała korzystać także infrastruktury informatycznej (komputera, drukarki sieciowej, dostępu do Internetu). (umowa – k.212-213, aneks – k.214, odpis z księgi wieczystej – k.221-223, zeznania świadka J. W. – k.183 odwrot)

Z pomieszczeń biurowych korzysta spółka (...). (zeznania świadka D. W. min.00:43:01-00:47:52 protokół z 9.11.2015 r.)

Przy ul. (...) mieszka również ubezpieczona. (okoliczność bezsporna)

W dniu 1 kwietnia 2014 roku ubezpieczona zawarła umowę o pracę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku księgowej, w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 6.500 zł. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. W imieniu spółki umowę podpisał I. W.. (akta osobowe – część B)

Ubezpieczona nie ma kompetencji w zakresie doradztwa podatkowego. (zeznania świadka J. W. – k.183 odwrot)

Ubezpieczona odbyła szkolenie bhp – ogólne 1 kwietnia 2014 roku, które trwało 3 godziny i stanowiskowe 2 kwietnia 2014 roku. Szkolenie stanowiskowe trwało 8 godzin i przeprowadził je I. W.. (akta osobowe – część B)

1 kwietnia 2014 roku ubezpieczona uzyskała zaświadczenie o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku księgowej. (akta osobowe – część B)

Ubezpieczona podpisała listę obecności. (lista obecności – k.67-68 akt ZUS)

Ubezpieczona potwierdziła otrzymanie wynagrodzenia podpisując listę płac. (lista płac)

Ubezpieczona nie przebywała w biurze przez 8 godzin dziennie. Około 50% czasu pracy spędzała w domu. (zeznania świadka D. W. min.00:43:01-00:52:57 protokół z 9.11.2015 r.)

W okresie zatrudnienia w (...) ubezpieczona 100% czasu pracy była w biurze. (zeznania świadka D. W. min.00:43:01-00:52:57 protokół z 9.11.2015 r.)

Ubezpieczona miała komputer stacjonarny. (zeznania świadka D. W. min.00:43:01-00:52:57 protokół z 9.11.2015 r.)

Ubezpieczona miała wykonywać pracę od godziny 8:00 do godziny 16:00. (ewidencja czasu pracy – k.138)

Ubezpieczona miała pozyskiwać klientów do dofinansowania unijnego, także spośród klientów spółki (...). (zeznania świadków D. W. min.00:43:01-00:52:57 protokół z 9.11.2015 r., S. L. min.00:53:08-00:58:50 protokół z 9.11.2015 r., zeznania I. W. min.00:58:50-01:08:18 protokół z 9.11.2015 r.)

W dniu 1 kwietnia 2014 roku prezes zarządu spółki N. I. W. udzielił ubezpieczonej pełnomocnictwa do reprezentowania zarządu. (pełnomocnictwo – k.191)

W dniu 1 kwietnia 2014 roku ubezpieczona zawarła umowę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. o świadczenie usług. Ubezpieczona występowała jako pełnomocnik zarządu. (umowa – k.146)

W dniu 1 kwietnia 2014 roku ubezpieczona zawarła umowę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o świadczenie usług. Ubezpieczona występowała jako pełnomocnik zarządu. (umowa – k.150)

Udziały w spółkach: I. P., Przedsiębiorstwie (...) posiada I. W..

I. W. nie wykonywał czynności w spółce. (zeznania I. W. min.00:58:50-01:08:18 protokół z 9.11.2015 r.)

Od 2 maja 2014 roku ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. (listy obecności)

W okresie niezdolności ubezpieczonej do pracy jej obowiązki przejął J. W. jako pracownik spółki (...). Spółka (...) nie zatrudniła innego pracownika. (zeznania świadka J. W. – k.183 odwrót, zeznania ubezpieczonej min.00:08:29 protokół z 9.11.2015 r. w zw. z min.00:03:35 protokołu z 30.03.2016 r.)

Ubezpieczona w dniu 27 lutego 2014 roku wyraziła zgodę na leczenie niepłodności metodą przenoszenia do macicy zarodków. 3 marca 2014 roku wykonano zabieg transferu zarodków po rozmrożeniu, 8 kwietnia 2014 roku stwierdzono obecność pęcherzyka ciążowego i założono kartę ciąży. Podczas wizyty lekarskiej 30 kwietnia 2014 roku rozpoznano poronienie zagrażające i wydano zwolnienie lekarskie na 28 dni. Ubezpieczona była niezdolna do pracy do dnia porodu. (dokumentacja medyczna – k.89, karta ciąży – k.68)

W dniu 18 listopada 2014 roku ubezpieczona urodziła syna. (odpis skrócony aktu urodzenia – k.72)

Ubezpieczona podjęła pracę od 11 marca 2015 roku. Od 24 sierpnia 2015 roku ubezpieczona jest niezdolna do pracy. (zeznania ubezpieczonej min. 00:39:19 protokół z 9.11.2015 r. w zw. z min.00:03:35 protokół z 30.03.2016 r.)

Od 1 lutego 2016 roku ubezpieczona jest na urlopie wychowawczym. (zeznania ubezpieczonej min.00:07:06-00:10:16 protokół z 30.03.2016 r.)

1 października 2014 roku spółka (...) zawarła umowę o świadczenie usług z Przedsiębiorstwem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Spółkę reprezentował I. W.. (umowa – k.149)

6 października 2015 roku spółka zawarła umowę z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na świadczenie usług doradztwa w ramach projektu Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności firmy (...). (umowa – k.147-148)

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom ubezpieczonej, że sporządziła zarządzenie w sprawie zasad rachunkowości oraz opis stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów, zasady ewidencji księgowej zdarzeń i operacji gospodarczych oraz ustalania wyniku finansowego. Dokumenty te w stopce opatrzone są bowiem z symbolem © używanym dla oznaczenia praw autorskich i logo wydawnictwa (...) dla (...) G. i rok 2003. Ubezpieczona nie wyjaśniła z jakich źródeł korzystała przy przygotowaniu tych dokumentów, czy stanowią one jej autorską pracę czy też prawa autorskie do tych dokumentów należą do (...) Wydawnictwa dla (...). Wątpliwości te nie pozwalają na jednoznacznie ustalenie czy dokumenty te sporządziła ubezpieczona i jeżeli tak kiedy.

Również wątpliwości budzą twierdzenia ubezpieczonej, że sporządziła plan kont syntetycznych i analitycznych. Plan ten został wydrukowany w dniu 30 czerwca 2014 roku dla spółki (...). Wyjaśnienia płatnika, iż przy wydruku użyto niewłaściwego klucza i stad zapis, że dotyczy spółki (...) są niewiarygodne. Skoro ubezpieczona wykonując swoje obowiązki na rzecz spółki (...) korzystała z infrastruktury informatycznej Fundacji (...) (zgodnie z aneksem do umowy) to w sporządzanych przez nią dokumentach powinny znaleźć się oznaczenia spółki (...), a taki dokument nie został przedłożony w toku postępowania.

W ocenie Sądu nie zasługują na wiarę zeznania ubezpieczonej i J. W., że ubezpieczona zajmowała się prowadzeniem księgowości, doradztwem podatkowym, zarządzaniem nieruchomościami, pozyskiwaniem funduszy unijnych. Spółka rozszerzyła zakres działalności w maju 2014 roku, czyli już w okresie niezdolności ubezpieczonej do pracy.

Twierdzenia ubezpieczonej, że podpisała umowę ze spółką (...) na prowadzenie usług księgowych oraz przedłożona umowa jest sprzeczna z zeznaniami świadka K. M. (1), z których wynika, że do podjęcia współpracy nie doszło, a spółka (...) nie wystawiała żadnych faktur na rzecz spółki (...). Spółka ta też nie płaciła za usługi, choć transakcje te zostały wykazane przez płatnika w zestawieniu transakcji.

Sąd uznał za nieprzydatne do rozpoznania sprawy zestawienie transakcji, bowiem dokument ten dotyczy okresu gdy ubezpieczona była niezdolna do pracy. Zestawienie transakcji dotyczy okresu od czerwca 2014 roku. W zestawieniu z czerwca 2014 roku wskazano transakcję m.in. ze spółką (...). W przypadku firmy (...) pierwszym miesiącem rozliczeniowym był kwiecień 2014 roku, a zatem zgodnie z punktem 3 umowy wynagrodzenie było płatne do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym, czyli do maja 2014 roku. W maju spółka nie wykazała tej transakcji, ani żadnych przychodów, zgodnie z zestawieniem złożonym w toku postępowania przed ZUS.

Na treść tych dokumentów w ocenie Sądu niewątpliwie ma wpływ okoliczność, iż spółki są powiązane osobowo z I. W. (synem ubezpieczonej i współudziałowcem płatnika) i mogły zostać utworzone na potrzeby niniejszego postępowania, celem uwiarygodnienia wykonywania przez ubezpieczoną pracy.

Dodatkowo, analiza dokumentów w postaci list płac czy zestawienia czasu pracy jednoznacznie wskazuje, że dokumentacja ta była tworzona na potrzeby niniejszego postępowania w celu uwiarygodnienia przed Sądem świadczenia pracy. Listy obecności załączone do akt rentowych nie zawierają podpisu I. W. (k.67-68 akt ZUS) natomiast złożone w toku postępowania (k.141-142) zostały już opatrzone podpisem I. W. jako przełożonego. Podobnie zestawienie czasu pracy złożone w toku postępowania przed ZUS nie jest opatrzone podpisem (k.71-71 akt ZUS), a złożone do Sądu już jest podpisane (k.143-145). Także listy płac złożone w postępowaniu przed organem rentowym (k.75-77) różnią się od list płac złożonych w dniu 10 grudnia 2015 roku, bowiem te złożone w toku postępowania są sprawdzone pod względem merytorycznym 10 maja 2015 roku, zawierają datę wypłaty i podpis głównego księgowego. W rubryce „Do wypłaty” na liście płac złożonej w ZUS-ie podpis ubezpieczonej znajduje się poniżej słowa „podpis”, zaś załączonej do akt nad tym słowem. Są to zatem dwa różne dokumenty. Wyjaśnienie tych wątpliwości wobec nieusprawiedliwionej nieobecności I. W. na rozprawie 25 maja 2016 roku, było niemożliwe.

Na tworzenie dokumentacji z akt osobowych na potrzeby postępowania wskazuje również przedstawienie przez ubezpieczoną dwóch zaświadczeń o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy.

Sąd pominął jako nieprzydatne do rozpoznania sprawy zeznania świadka A. S.. Świadek przyznał, że poznał A. W. wiosną 2014 roku, szukał firmy, która poprowadzi nieruchomość, nie doszło do podjęcia współpracy bowiem zainteresowana miała problemy zdrowotne.

Ubezpieczona nie przedstawiła żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, że w kwietniu 2014 roku przygotowała projekt na rozpoczęcie działalności dla K. G..

Świadek S. L. potwierdziła, że ubezpieczona pracowała w kwietniu 2014 roku, jednak nie może potwierdzić czy pracowała dla spółki (...) czy na rzecz innego podmiotu. Zeznania świadka w tym zakresie uzupełniają zeznania D. W. z których wynika, że zainteresowana zajmowała się również klientami spółki (...), oferując im pomoc w pozyskiwaniu

funduszy unijnych, zajmowała się również księgowością firm rozliczanych przez spółkę (...). Natomiast nie ma żadnych dowodów, z których wynikałoby, w jaki sposób była rozliczana praca zainteresowanej na rzecz klientów spółki (...).

Zeznania świadka S. L., że ubezpieczona pracowała od godziny 8:00 do godziny 16:00, w biurze, są sprzeczne z zeznaniami D. W., z których wynika, że ubezpieczona w biurze była około 50% czasu pracy. Także ubezpieczona potwierdziła, że część zadań wykonywała w domu, korzystając z laptopa i drukarki sieciowej.

Zeznania I. W. co do sprzętu jaki posiadała spółka są niespójne. I. W. zeznał, że zakupił komputer i drukarkę. Jednocześnie spółka przedłożyła aneks do umowy najmu z którego wynika, że stacja komputerowa i drukarka były wynajmowane od Fundacji (...) – właściciela biura.

I. W. zeznał również, że podpisał z klientami umowy w kwietniu 2014 roku, a z przedstawionych umów wynika, że podpisała je zainteresowana jako pełnomocnik zarządu.

Nie są wiarygodne zeznania świadka J. W., że nadzorował terminowość prac zainteresowanej jako wspólnik spółki. Ubezpieczona pracowała do 30 kwietnia 2014 roku, a J. W. nabył udziały w spółce (...) w dniu 9 maja 2014 roku i do tego czasu nie był w żaden sposób związany ze spółką, nie mógł wydawać poleceń ubezpieczonej, czy też nadzorować jej pracy.

Z karty szkolenia bhp wynika, że ubezpieczona została dopuszczona do pracy po odbyciu instruktarzu stanowiskowego dniu 2 kwietnia 2014 roku. Szkolenie to trwało 8 godzin i przeprowadził je I. W.. Natomiast z zeznań I. W. wynika, że nie wie kto prowadzi szkolenie bhp. Sprzeczność zeznań I. W. z treścią karty szkolenia bhp poddaje w wątpliwość czy szkolenie miało w ogóle miejsce.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.963) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art.22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się:

- 1) koniecznością osobistego wykonania pracy,
- 2) podporządkowaniem pracownika pracodawcy,
- 3) wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy

4) i na jego ryzyko,

5) a ponadto odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987). Sam fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy ubezpieczona A. W. faktycznie świadczyła pracę na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., czy też strony zawarły kwestionowaną umowę o pracę wyłącznie w celu wyłudzenia świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a więc dla pozoru, ewentualnie czy czynność ta nie zmierzała do obejścia prawa i nie była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

W ocenie Sądu analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że ubezpieczona nie wykonywała pracy na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na podstawie zawartej umowy o pracę.

Założenie akt osobowych przez spółkę, podpisanie przez ubezpieczoną listy obecności czy listy płac nie jest wystarczające do ustalenia, że doszło do powstania stosunku pracy. Do uznania, że doszło do powstania stosunku pracy konieczne jest ustalenie, że praca była faktycznie wykonywana, że strony miały zamiar i realizowały postanowienia umowy.

W ocenie Sądu nie ma żadnych dowodów potwierdzających wykonywanie przez ubezpieczoną pracy.

Ubezpieczona była zatrudniona jako księgowa. Z żadnego z dokumentów nie wynika, aby w okresie do 1 kwietnia do 2 maja 2014 roku ubezpieczona wykonywała jakiegokolwiek prace związane z powierzonym jej stanowiskiem. Z zeznań ubezpieczonej wynika, iż zajmowała się poszukiwaniem klientów, ponieważ spółka nie miała podpisanych umów na prowadzenie księgowości. Nadto spółka rozszerzyła przedmiot działalności o m.in. księgowość podejmując uchwałę w dniu 9 maja 2014 roku. Nie można również uznać, iż ubezpieczona w kwietniu 2014 roku wykonywała prace przygotowawcze jak stworzenie planu kont czy polityki rachunkowości, bowiem sporządzenie tych dokumentów przez ubezpieczoną, jak wyżej wskazano, budzi wątpliwości.

Płatnik nie wykazał również, że ubezpieczona wykonywała pracę pod jego kierownictwem. Z zeznań I. W., ówczesnego prezesa zarządu spółki, wynika iż nie zajmował się sprawami spółki, w tym okresie był studentem III roku zarządzania oraz miał inne obowiązki w spółkach w których ma udziały (np.: I. P., Przedsiębiorstwo (...)). Umocowania do nadzoru na pracę ubezpieczonej nie miał również J. W., bowiem w kwietniu 2014 roku nie pełnił żadnych funkcji w spółce.

Kształt podporządkowania pracownika może być różny, m.in. w zależności od pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska. Najbardziej charakterystyczny aspekt podporządkowania określa art.100 k.p., wskazując na obowiązek pracownika stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy. Ubezpieczona nie była osobą obcą dla prezesa zarządu spółki N., a spółka była firmą rodzinną, gdzie rygory dotyczące zarówno czasu pracy, podporządkowania mogą ulec pewnemu złagodzeniu z uwagi na to, że pracę wykonują członkowie rodziny i często wiąże się z tym większe zaufanie, niemniej jednak nie zwalnia to pracodawcy do przestrzegania reguł określonych w kodeksie pracy dotyczących nadzoru i podporządkowania pracownika.

Wszystkich pracowników zatrudnionych podstawowym czasie pracy obowiązuje ta sama norma czasu pracy określona w art.129§1 k.p., pracownicy są zobowiązani do wykonywania pracy określonego rodzaju, który powinien wynikać z umowy o pracę i są rozliczani z wykonania pracy pod kątem starannego działania.

Biuro spółki jak i miejsce zamieszkania ubezpieczonej mają jednej adres, jednak są to odrębne budynki. W jednym biurze pracę wykonują także pracownicy spółki (...), dotychczasowego pracodawcy ubezpieczonej. Z ustaleń Sądu wynika, iż ubezpieczona w biurze przebywała tylko 50% czasu pracy, choć pracę miała świadczyć w godzinach do 8: do 16:00. Pozostały czas była w miejscu swojego zamieszkania i choć było możliwe wykonywanie pracy w domu i drukowanie dokumentów w biurze to nie ma żadnych dowodów, z których wynikałoby, że ubezpieczona przebywając w domu cały czas wykonywała pracę na rzecz spółki (...). Ten czas pracy nie podlegał żadnej kontroli ze strony pracodawcy.

Kontroli czasu pracy nie potwierdzają listy obecności z podpisem I. W., bowiem dokument ten został sporządzony wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania, celem uwiarygodnienia twierdzeń ubezpieczonej (jak wyżej wskazano listy obecności złożone w toku postępowania przed organem rentowy nie zawierają podpisu I. W.).

Nie ma również wiarygodnych dowodów na potwierdzenie wypłacenia ubezpieczonej wynagrodzenia. Spółka przedstawiła bowiem różne dokumenty.

W toku postępowania zainteresowana przedstawiła na potwierdzenie wykonywania pracy umowy zawarte 1 kwietnia 2014 roku. Umowy te ubezpieczona zawarła jako pełnomocnik zarządu. Z treści pełnomocnictwa nie wynika, że zostało ono udzielone ubezpieczonej jako pracownikowi spółki.

Nadto należy zauważyć, iż ubezpieczona wykazała się aktywnością zawodową tylko w dniu 1 kwietnia 2014 roku. W tym dniu zawarła umowę o pracę, odbyła szkolenie bhp – ogólne, które trwało 3 godziny, poddała się badaniom lekarskim – dwukrotnie – u lekarza M. Z. i K. M. (2) oraz znalazła 2 klientów. Ubezpieczona nie przedstawiła żadnych dokumentów, z których wynikałoby, że wykonywała jakiegokolwiek czynności w innych dniach.

Na brak zamiaru realizacji zawartej umowy wskazują także okoliczności niezwiązane bezpośrednio z osobą ubezpieczonej jak niezatrudnienie innej osoby na jej miejsce, co świadczy o braku potrzeby zatrudnienia pracownika. Ubezpieczona wykonywała pracę w okresie od 1 kwietnia do 30 kwietnia 2014 roku.

Zatrudnienie ubezpieczonej już w pierwszych dniach od zakupu spółki za wynagrodzeniem 6.500 zł, w sytuacji gdy spółka nie ma klientów a tym samym źródeł przychodów jest nieracjonalne z biznesowego punktu widzenia.

Podpisując umowę o pracę ubezpieczona mogła przypuszczać, że jest w ciąży, bowiem w dniu 3 marca 2014 roku poddała się zabiegowi. W tym czasie była zatrudniona w spółce (...), na podstawie umowy o pracę za wynagrodzeniem minimalnym. Zatrudnienie w spółce (...) z wyższym wynagrodzeniem umożliwiłoby ubezpieczonej uzyskanie wyższych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego w razie choroby i macierzyństwa. Ubezpieczona mogła

wykonywać nadal dotychczasowe czynności jakie wykonywała dla spółki (...) (co wynika z zeznań świadków D. W. i S. L.), nie zmieniła miejsca świadczenia pracy. Doszło jedynie do zmiany pracodawcy, a zmiana ta miała na celu uzyskanie przez ubezpieczoną wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że był to jedyny cel zawarcia umowy ze spółką (...).

Reasumując ubezpieczona nie była pracownikiem zainteresowanej spółki, bowiem sposób realizacji umowy (w zakresie czasu pracy, rodzaju pracy, podporządkowania, wypłaty wynagrodzenia) nie odpowiada treści art.22 k.p. i tym samym jako pracownik nie podlega ubezpieczeniom społecznym, stosownie do treści art.6 ust.1 punkt 1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zawarta umowa o pracę jest zatem pozorna.

Zgodnie z art.83§1 k.c. w zw. z art.300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie przez strony na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art.58§1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

W wyroku z dnia 2 lipca 2008 roku (II UK 334/07, Lex nr 531865) Sąd Najwyższy wskazał, iż w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż zawarta umowa o pracę i sposób jej realizacji nie odpowiada treści art.22 k.p. Umowa ta jest zatem nieważna z uwagi na jej pozorność (art.83§1 k.c.).

Wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez A. W. od dnia 1 kwietnia 2014 roku ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. odpowiada prawu i na podstawie art.477¹§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi zainteresowanej.

1 sierpnia 2016 roku